

Depistaj kansè (screening): Yon apèsi

Depistaj kansè (cancer screening) vle di chèche kansè anvan yon moun gen okenn sentòm, lè li ka pi fasil pou trete. Kèk tès depistaj montre yo ede moun viv pi lontan, men chak tès genyen posib danje ansanm ak avantaj. Pale ak ekip medikal ou ede w deside ki tès ki bon pou ou.

Vèsyon senp lan

Depistaj kansè se chèche kansè anvan yon moun gen okenn sentòm. Tès depistaj ka ede jwenn kansè nan yon stad bonè, anvan sentòm parèt. Lè yo jwenn tisi ki pa nòmal oswa kansè bonè, li ka pi fasil pou trete oswa geri. Nan moman sentòm parèt, yon mas kansè ka deja grandi epi gaye, sa ki ka fè l pi difisil pou trete.

Enpòtan pou sonje lè doktè ou sijere yon tès depistaj, sa pa vle di toujou li panse w gen kansè. Yo fè tès depistaj lè ou pa gen okenn sentòm kansè.

Kout epi senp: depistaj chèche kansè bonè, anvan w santi gen yon bagay ki mal.

Kalite tès depistaj

Tès depistaj yo enkli:

- **Egzamen fizik ak istwa** — yon egzamen kò pou chèche siy sante jeneral, ki gen ladan boul oswa nenpòt bagay ki sanble pa nòmal, ansanm ak revizyon abitud sante ak maladi anvan yo.
- **Tès laboratwa** — teste echantiyon tankou tisi, san, oswa pipi.
- **Pwosedir imajri** — pwosedir ki kreye imaj nan zòn anndan kò a.
- **Tès jenetik** — yon tès laboratwa ki chèche chanjman nan jèn oswa kwomozòm ki ka yon siy pou yon maladi oswa risk pou yon maladi.

Tès depistaj gen danje

Se pa tout tès depistaj ki itil, epi pifò genyen kèk danje. Li ede pou konnen danje yon tès genyen epi si yo montre li bese chans yon moun genyen pou mouri poutèt kansè.

- **Kèk tès ka lakòz pwoblèm.** Pa egzanp, depistaj kansè kolon ak sigmoidoskopi (sigmoidoscopy) oswa kolonoskopi ka chire kouch anndan kolon an.
- **Ka gen fo pozitif.** Yon tès ka sanble pa nòmal menm lè pa gen kansè. Sa ka lakòz enkyetid, epi souvan sa mennen nan plis tès, ki genyen pwòp danje pa yo tou.

- **Ka gen fo negatif.** Yon tès ka sanble nòmal menm lè gen kansè. Sa ka fè yon moun ranvwaye swen.
- **Jwenn yon mas kansè pa toujou ede.** Kèk kansè pa janm lakòz sentòm oswa vin danjere pou lavi. Pa gen fason pou konnen si trete yon mas kansè konsa ap ede yon moun viv pi lontan, epi tout tretman gen efè segondè.

Kout epi senp: chak tès depistaj gen avantaj ak danje ansanm.

Fè yon chwa enfòmè

Konprann avantaj ak danje tès depistaj yo enpòtan pou chwazi ki tès ki bon pou ou. Anvan w fè nenpòt tès depistaj, diskite l ak doktè ou oswa yon lòt pwofesyonèl sante. Pwofesyonèl sante ou dwe pale avè w sou avantaj, danje, ak sa yo pa konnen sou yon tès epi enkli w nan pwosesis desizyon an. Yo rele sa desizyon pataje enfòmè. Pafwa danje ak avantaj yo prèske egal, epi chwa a vin difisil.

Sa depistaj ka fè ak sa li pa ka fè

Yon tès depistaj ki fonksyone byen jwenn kansè anvan sentòm parèt, li depiste yon kansè ki pi fasil pou trete lè yo jwenn li bonè, li gen mwens fo rezilta, epi li bese chans pou mouri poutèt kansè sa a.

Tès depistaj yo **pa** fèt pou dyagnostike kansè. Si yon rezilta pa nòmal, yo ka fè plis tès pou verifye si gen kansè. Pa egzanp, yon mamogram depistaj ka jwenn yon boul, men yon boul ka kansè oswa yon lòt bagay. Yo bezwen tès dyagnostik, ki ka enkli byopsi, pou konnen sa li ye.

Èske depistaj ede moun viv pi lontan?

Pou anpil kansè, chans pou refè depann de stad — konbyen kansè a gaye — lè yo jwenn li. Kansè yo jwenn nan yon stad bonè souvan pi fasil pou trete. Kèk tès depistaj demontre yo bay toude bagay: yo jwenn kansè bonè epi yo bese chans pou mouri poutèt li, tankou mamogram pou kansè tete, ak sigmoidoskopi ansanm ak tès pou san kache nan pòpou pou kansè kolorektal. Lòt tès jwenn kansè bonè men poko demontre yo bese risk pou mouri poutèt li.

Etid depistaj konpare to mòtalite pami moun yo depiste ak moun yo pa depiste. Gen kèk bagay ki ka fè depistaj sanble pi itil pase sa li reyèlman ye, tankou byè tan devans (lead-time bias), sou-dyagnostik (overdiagnosis), ak byè moun depiste an sante (healthy screenee bias). Se poutèt sa chèchè yo etidye depistaj avèk anpil atansyon anvan yon tès vin yon tès estanda.

Ekip medikal ou se pi bon sous enfòmasyon sou ki tès depistaj ki rezonab pou ou.

Sa a se enfòmasyon edikatif sèlman, li pa ka ranplase yon konsèy medikal. Toujou pale ak ekip medikal ou sou sitiyasyon spesifik ou.

Baze sou yon sous ki serye

Sa a se yon tradiksyon an lang senp pou yon kontni edikatif ki baze sou Enstiti Nasyonal Kansè Ozetazini. Tanpri li sous orijinal la pou enfòmasyon konplè epi ajou. Se sèlman pou edikasyon — se pa konsèy medikal. Toujou pale ak pwòp ekip swen sante ou.

Enstiti Nasyonal Kansè Ozetazini: cancer.gov/about-cancer/screening/patient-screening-overview-pdq

Mizajou: 2026-08-04

Ou gen dwa jwenn yon entèprèt gratis. Nan Etazini, lopital ak klinik ki resevwa lajan federal dwe ba ou yon entèprèt kalifye san ou pa peye anyen. Ou ka mande youn nan resepsyon an, oswa anvan randevou ou. Ou pa oblije mennen yon manm fanmi oswa yon timoun pou tradui pou ou.

Sou entènèt: cancerexplained.org/languages/ht/cancer-screening-overview

Tradui soti nan atik an anglè ki sou cancerexplained.org. Se vèsyon anglè a ki verifye ak sous la.

Educational information only, not medical advice. An AI-assisted editorial system helped prepare this page. No named medical reviewer has reviewed it unless one is listed.

Ou ka enprime, kopye epi pataje l gratis san chanje anyen. Ou pa bezwen pèmisyon. Tanpri pa chanje kontni medikal la.
Sous: cancerexplained.org. Enfòmasyon edikatif, se pa konsèy medikal.